

Opetus- ja kulttuuriministeriö

Korkeakoulu- ja tiedeosasto

Immo Aakkula, Maija Innola ja Maarit Palonen

12.5.2017

Lausuntoyhteenveto – Tampere3, opetusyhteistyö ja koulutuksen siirtäminen

Opetus- ja kulttuuriministeriössä on valmisteltu esitys yliopistolain ja ammattikorkeakoululain muuttamiseksi sekä laiksi yliopistolain voimaanpanolaiksi. Esityksessä ehdotetaan, että julkisoikeudellisena laitoksena toimiva Tampereen yliopisto ja säätiöyliopistona toimivan Tampereen teknillisen yliopisto yhdistettäisiin Tampereen uusi yliopisto -nimiseksi säätiöyliopistoksi. Esityksen tavoitteena on muodostaa Tampereelle yksi kansainvälisesti arvostettu työelämää ja suomalaista yhteiskuntaa kehittävä Tampere3-korkeakoulukokonaisuus, joka muodostuu uuden yliopiston lisäksi sen pääosin omistamasta ammattikorkeakoulusta. Yhdistyvien yliopistojen toiminta, henkilöstö, opiskelijat ja varallisuus siirtyisivät x yliopistoon vuoden 2019 alussa.

Lisäksi yliopistolakiin ja ammattikorkeakoululakiin ehdotetaan lisättäväksi kaikkia korkeakouluja koskevat säännökset korkeakoulujen välisen opetusyhteistyön mahdollisuuksien laajentamisesta sekä koulutuksen lakkauttamiseen liittyvästä opiskelijoiden siirtymisestä toiseen korkeakouluun. Ammattikorkeakoulujen hallintokieltä koskeva sääntely ehdotetaan muutettavaksi yliopistojen sääntelyä vastaavaksi. Yliopistolain muutosta koskevassa voimaanpanolaissa säädettäisiin uuden yliopiston ja sen ylioppilaskunnan järjestäytymisestä.

Lausunnot pyydettiin kaikilta korkeakouluilta, keskeisiltä opiskelijajärjestöiltä, Tampere3 hankkeen tärkeimmiltä sidosryhmiltä sekä työntekijöiden ja työnantajien edustajilta ja useilta ministeriöiltä ja muilta viranomaisilta. Lausunnot tuli toimittaa viimeistään 8.5. ja ruotsinkielisten lausunnon antajien osalta 16.5. Eri määräaika liittyi esitysluonnoksen käännöksen myöhäiseen valmistumiseen.

Lausuntopyyntöön vastasivat seuraavat tahot:

Yhteensä vastauksia saatiin 75 kappaletta. Lausunnon antoivat seuraavat yliopistot (13 kpl): Aalto-yliopisto, Helsingin yliopisto, Itä-Suomen yliopisto, Jyväskylän yliopisto, Lapin yliopisto, Lappeenrannan teknillinen yliopisto, Oulun yliopisto, Taideyliopisto, Tampereen teknillinen yliopisto, Tampereen yliopisto, Turun yliopisto, Vaasan yliopisto, Åbo Akademi sekä Suomen yliopistot UNIFI ry. Ammattikorkeakouluista lausunnon antoivat (17 kpl) Diakonia-ammattikorkeakoulu, Humanistinen ammattikorkeakoulu, Hämeen ammattikorkeakoulu, Jyväskylän ammattikorkeakoulu, Kajaanin ammattikorkeakoulu, Karelia-ammattikorkeakoulu, Lahden ammattikorkeakoulu, Laurea-ammattikorkeakoulu, Metropolia Ammattikorkeakoulu, Saimaan ammattikorkeakoulu, Satakunnan ammattikorkeakoulu, Savonia-ammattikorkeakoulu, Tampereen ammattikorkeakoulu, Turun ammattikorkeakoulu, Yrkeshögskolan Arcada, Yrkeshögskolan Novia sekä Poliisiammattikorkeakoulu ja Ammattikorkeakoulujen rehtorineuvosto Arene ry. Opiskelijajärjestöistä tuli kuusi lausuntoa: Suomen ylioppilaskuntien liitto SYL, Suomen Opiskelijakuntien liitto SAMOK, Tampereen ammattikorkeakoulun opiskelijakunta Tamko, Tampereen teknillisen yliopiston ylioppilaskunta, Tampereen yliopiston ylioppilaskunta sekä Helsingin yliopiston ylioppilaskunta. Ammattijärjestöt antoivat yhteensä 18 lausuntoa: Akava, Insinööriliitto, Professoriliitto, Professoriliiton Tampereen yliopiston osasto, SAK, Suomen Ekonomit ry, Tampereen yliopiston opetusalan yhdistys ry, Tehy, Tekniikan Akateemiset TEK, Tieteentekijöiden liitto, Tampereen tekniikan tieteentekijät ry, Tampereen yliopiston tieteentekijät (Tatte), Toimihenkilökeskusjärjestö STTK ry, Yhdistyvien korkeakoulujen akavalaiset pääluottamusmiehet, Yhteiskunta-alan korkeakoulu-tetut, Yliopistojen ja tutkimusalan henkilöstöliitto YHL ja Yliopistojen opetusalan liitto YLL. Työnantajapuolta edustivat lausunnoillaan (4 kpl) Elinkeinoelämän keskusliitto EK, Sivistystyönantajat, Suomen Yrittäjät ja Teknologiateollisuus ry. Ministeriöistä lausunnon antoivat oikeusministeriö, puolustusministeriö, sisäministeriö ja Poliisihallitus, sosiaali- ja terveysministeriö, työ- ja elinkeinoministeriö ja valtiovarainministeriö. Lisäksi lausunnon antoivat Svenska Finlands folkting, Tampereen kaupunki, Pirkanmaan liitto, Suomen kuntaliitto, SASKY koulutus kuntayhtymä, Opetushallitus ja Ålands landskapsregering.

SAATU LAUSUNTOPALAUTE

Yhteenveto

- Kaikki korkeakoulut kannattavat keskeisiä ehdotuksia tai eivät ota niihin kantaa. Korkeakouluilla on myös joitakin täydentäviä huomioita esityksen suhteen. Myös työnantajapuoli, ministeriöt SAMOK, Tampereen ammattikorkeakoulun opiskelijakunta, SAK, TEK ja TEHY, Tampereen kaupunki, Pirkanmaan liitto, Suomen kuntaliitto, SASKY koulutuskuntayhtymä ja Opetushallitus kannattavat vähäisin varauksin kaikkia ehdotuksia.
- Suurin osa lausunnonantajista suhtautuu hyvin myönteisesti yliopistojen yhdistymiseen ja Tampere3 –kokonaisuuden muodostumiseen. Osa lausunnonantajista ei halua ottaa asiaan kantaa, mutta esittää kuitenkin näkemyksiä puolesta ja vastaan. Esitystä vastustaa ainoastaan Yliopistojen opetusalan liitto YLL, jonka mukaan säätiömalli etäännyttää henkilöstöä päätöksenteosta, ja jonka mukaan esitys on kyseenalainen myös tieteen, taiteen ja ylimmän vapauden näkökulmasta ja uhkaa yliopistojen perustutkimusta.
- Uuden yliopiston ensimmäisen hallituksen valintatapaa pitäisi opiskelijoiden ja ammattiyhdistysten enemmistön mielestä muuttaa siten, että yliopistoyhteisö valitsee yliopiston ensimmäisen hallituksen. Näiden lausunnonantajien keskeinen vaatimus on yliopistoyhteisön autonomian vahvempi huomioon ottaminen, missä monijäsenisellä toimielimellä on keskeinen rooli. Nimityskomiteassa tulisi olla yliopiston sisäisten jäsenten enemmistö. Ehdotettua valintatapaa lausijat pitävät perustuslain 123 §:n mukaisen yliopistojen autonomian vastaisena hallituksen itsetäydennyksenä. Tampereen yliopisto esittää, että uuden yliopiston monijäseninen hallintoelin vahvistaisi uuden yliopiston hallituksen 1.1.2019 alkaen.
- Esitettyä opetusyhteistyön mahdollisuuksien laajentamisesta kannatti 59 ja vastusti seitsemän (Akava, Insinööriliitto, OAJ, YLL, Yhteiskunta-alan korkeakoulutetut ry, Suomen Ekonomit ry, HYY) lausunnonantajaa. Yhdeksän lausunnonantajaa ei ottanut asiaan kantaa. Esitystä vastustavat pelkäävät uudistuksen johtavan duaalimallin rapautumiseen, yhtenäistyyiin osaamistavoitteisiin ja vallinnanvapauden tosiasialliseen vähenemiseen.
 - o Lausunnonantajat esittivät useita erilaisia muutoksia opetusyhteistyön rajauksiin. Aaltoyliopisto, Arene ry, EK, Sivistystyönantajat, Tampereen ammattikorkeakoulu, Tampereen kaupunki sekä Yrkeshögskolan Arcada katsovat, että yhteistyö ulkomaisten korkeakoulujen kanssa tulisi myös oikeuttaa omasta opetuksesta luopumiseen.
 - o Tieteentekijöiden liitto ja Professoriliitto esittävät, että yliopistojen mahdollisuus hankkia opetusta ammattikorkeakouluilta tulee rajata koskemaan vain kandidaattitutkintoon kuuluvaa opetusta. Tällöinkin yliopiston tulisi antaa pääosa ja sisällöllisesti keskeisimmät osat itse. Tamy katsoo, että esityksen mukaista opetusyhteistyötä voisi tohtorintutkinnoissa tehdä vain yliopistojen välillä.
- Helsingin yliopiston ylioppilaskunta vastustaa ainoana koulutuksen siirtoa koskevaa säännöstä, jossa se katsoo kolmen vuoden siirtymäajan olevan liian lyhyt. Insinööriliiton mielestä kolme vuotta on ehdoton minimi siirtymäajalle.
 - o Toisaalta useat lausunnonantajat (Arene, EK, HY, UEF, JAMK, JY, Karelia-amk, LUT, Sivistystyönantajat, TAMK, Turun amk, Unifi, VY) toivoisivat lyhyempää, 1–2 vuoden siirtymäaikaa.
 - o Aalto, HY ja TY esittävät, että lainsäädännössä tulisi olla siirtymäaikasäännös myös tiilanteita varten, jolloin koulutus lakkautetaan ilman, että on tehnyt sopimusta koulutuksen siirtämisestä toiseen korkeakouluun.
 - o Myös opiskeluoikeuden jatkaminen vuodella ja velvollisuus tarjota siirtymistä myös oman korkeakoulun sisällä lähialoille nostettiin esiin yksittäisissä lausunnoissa.

- VY ja JYU katsovat, että koulutuksen siirtotapauksissa tulisi olla mahdollisuus siihen, että suurin osa tutkintoon kuuluvasta opetuksesta hankitaan opiskelijat vastaanottavalta korkeakoululta.
- Kaikki lausunnonantajat joko kannattivat ehdotusta ammattikorkeakoulujen hallintokieltä koskevan sääntelyn yhdenmukaistamisesta yliopistoja koskevan sääntelyn kanssa tai eivät ottaneet siihen kantaa. Ehdotuksen nähdään lisäävän yhdenvertaisuutta, helpottavan korkeakoulusektoreiden välistä yhteistyötä ja olevan tarpeen ammattikorkeakoulujen opiskelijoiden kielellisten oikeuksien toteutumiseksi.

Tampere3

Suurin osa lausunnonantajista suhtautuu hyvin myönteisesti yliopistojen yhdistymiseen ja Tampere3 – kokonaisuuden muodostumiseen. Osa lausunnonantajista ei halua ottaa asiaan kantaa, mutta esittää kuitenkin näkemyksiä puolesta ja vastaan. Esitystä vastustaa ainoastaan Yliopistojen opetusalan liitto YLL, jonka mukaan säätiömalli etäännyttää henkilöstöä päätöksenteosta, ja jonka mukaan esitys on kyseenalainen myös tieteen, taiteen ja ylimmän vapauden näkökulmasta ja uhkaa yliopistojen perustutkimusta

Hyötyjä ja mahdollisuuksia

Yliopistojen yhdistymisen hyötyinä nähdään erityisesti toimintaedellytysten paraneminen resurssien yhdistymisen myötä sekä vaikutukset opiskelijoihin mm. opintotarjonnan rikastuminen ja opiskelijoiden valinnanmahdollisuuksien lisääntyminen sekä laaja-alaisemmat tutkinnot ja tieteenalojen lähentyminen. Ilmeistä on, että AMK-yliopistoyhteistyö lisääntyy, mikä nähdään positiivisena asiana. Yhdistymisprosessin itsessään nähdään myös luovan mahdollisuuden uudistaa opetusta ja oppimista. Edelleen hyötyinä pidetään tutkimuksen resurssien vahvistumista sekä uusien rajapintojen ja sitä kautta uuden tiedon ja uusien osaamisalojen syntymistä. Etuina nähdään myös profiloitumisen eteneminen ja mahdollisuudet panosta strategisille vahvuusaloille. Lisäksi mainitaan taloudellisuus ja kustannustehokkuus, synergiahyödyt, parempi laatu ja vaikuttavuus sekä työelämäyhteydet, päällekkäisyyksien purkaminen, parhaan osaamisen hyödyntäminen, sukupuolittuneisuuden tasoittuminen tietyillä koulutusaloilla, entistä parempi vastaaminen työelämän tarpeisiin ja reagoitakyky ympäristön muutoksiin, mahdollisuudet rahoituspohjan monipuolistamiseen sekä kansainvälisen kiinnostavuuden ja näkyvyyden lisääntyminen. Kansainvälisen uskottavuuden korkeakoulutoimijana nähdään kasvavan. UNIFI pitää Tampere-3 korkeakoulukokonaisuuden muodostamista merkittävänä korkeakoulupoliittisena innovaationa ja suunnannäyttäjänä tuleville sekä alueellisille että kansallisille toimintamalleille.

Uhkia ja riskejä

Joidenkin lausunnonantajien (esim. Turun yliopisto) mielestä valmistelua tehdään yhden alueen tarpeista sen sijaan, että tarkasteltaisiin koko maan tilannetta ja yleisiä tarpeita. Uhkina nähdään ammatillisten ja tiedepohjaisten korkeakoulututkintojen erilaisten profiilien hämärtyminen korkeakoulukokonaisuuden sisällä ja ammattikorkeakoulujen perustehtävien ja tutkintojen luonteen ja vahvuuksien näivettyminen sekä pahimmillaan ammattikorkeakoulujen uudelleen keksiminen. Mm. Arene ja useat ammattikorkeakoulut näkevät uhkana, että ammatillisen korkeakoulutuksen diversiteettiä rakentava ominaislaatu menetetään uudessa rakenteessa ja vähitellen myös koko Suomessa. Uhkana nähdään, että ammattikorkeakoulututkinnoista muodostuu väylä maisteritutkintojen tuotannolle eikä ammattikorkeakoulututkintoja kehitetä omista lähtökohdistaan. Uhkana nähdään myös, että alueen yritykset menettävät keskeisiä kehittämistoimintojaan ammattikorkeakoulun upotessa akateemiseen toimintakulttuuriin.

Riskiksi opetusyhteistyön laajentamisen kytkemisessä Tampere3 –toteutuksen yhteyteen nähdään valtakunnallisen korkeakoulupolitiikan tekeminen alueellisten tarpeiden ehdoilla. Uhkana nähdään myös, että ammattikorkeakoulun toiminnasta tulee yliopistolle alisteista. Uhkana nähdään ammattikorkeakoulun ja korkeakoulutuksen heikko asema konsortion strategisessa päätöksenteossa.

Uhkaksi nähdään myös, että yliopistojen yhdistyminen jää tekniseksi ja että hyötyjen saavuttaminen viivästyy. Jos johtamisjärjestelmästä syntyy moniportainen tai hajanainen, voi tulos olla taloudellisen tehokkuuden kannalta negatiivinen. Uhkakuvana mainitaan myös yliopistojen ammattikorkeakouluja heikomman tukipalvelujen tuottavuuden ja tehokkuuden siirtyminen ammattikorkeakouluun konsernin yhteisten palvelujen kautta. Uhkana mainitaan myös riittämätön ennakkoluulottomuus. Kansainvälisten kokemusten valossa uhkana nähdään myös se, että osapuolet eivät riittävästi arvosta toisen vahvuuksia ja siten eivät onnistu vahvistamaan vahvuuksiaan.

Yhdistymistä ainoana vastustava YLL toteaa perusteluissaan, että kahden yliopiston yhdistyminen yhdeksi ei YLL:n mukaan sinänsä ole ongelmallista, mutta säätiömallin nähdään etäännyttävän henkilöstöä entisestään päätöksenteosta. YLL näkee, että koko korkeakouluja koskevan lainsäädännön muuttaminen Tampere3:n vuoksi on tarpeetonta ja ylimitoitettua ja että opetusyhteistyötä koskeva lainsäädäntö tulee irrottaa Tampere3:a koskevasta lainsäädännöstä. Uhkaksi YLL näkee myös työehtosopimusten erojen hyödyntämisen säästämistarkoituksessa: ammattikorkeakoulussa voidaan opettaa enemmän kuin yliopistossa. Esitys on YLL:n mukaan kyseenalainen myös tieteen, taiteen ja ylimmän opetuksen vapauden näkökulmasta. YLL näkee, että yliopisto-opetuksen järjestäminen ammattikorkeakoulussa saattaa käytännössä estää opetusalaan kuuluvan, opetukseen linkittyvän perustutkimuksen tekemistä.

Esitykseen varauksellisesti suhtautuvista HYY:n mukaan olisi ollut perustellumpaa laatia erityislaki valtakunnallisen lainsäädännön sijasta, sillä hanke on kokeiluluontoinen ja poikkeaa korkeakoulujen normaalista kehittämistyötä. HYY:n mukaan opiskelijoille saattaa myös syntyä väärinkäsityksiä siitä hakeutuvatko he yliopistoon vai ammattikorkeakouluun. HYY toteaa myös, että Tampereen yliopiston ja Tampereen teknillisen yliopiston yhdistymisprosessiin liittyy ongelmia, jotka vaarantavat yliopistodemokratian toteutumisen, esimerkiksi uuden säätiöyliopiston hallituksen valinta.

Insinööriliitto toteaa näkemyksensä, että ei halua ottaa kantaa asiaan, joka on jo toteutunut. Liitto näkee asiassa merkittäviä uhkia, koska se näkee ammattikorkeakoulun aseman alisteisena. Liitto toteaa, että ammattikorkeakoulun itsenäinen päätöksenteko vaatisi huomattavasti paremman varmistuksen.

SYL korostaa, että uuden yliopiston järjestäytymisessä huomioidaan perustuslain takaama yliopistojen itsehallinto.

Kuntaliitto näkee myönteisenä, että ammattikorkeakoulu säilyy itsenäisenä oikeushenkilönä ja ettei yliopistojen ja ammattikorkeakoulujen lakisääteisiä tehtäviä muuteta.

Tehy toteaa, että ammattikorkeakoulun omistuspohjan muuttuminen ei saa vaikuttaa tavoitteisiin ammattikorkeakoulun perustehtävästä.

Tieteentekijöiden liitto, Professoriliiton Tampereen yliopiston osasto, Tampereen yliopiston tieteen tekijät ja Tampereen yliopiston opetusalan yhdistys toteavat, että keskeistä on suojata perustuslain yliopistoille takaama itsehallinto sekä tieteen, taiteen ja ylimmän opetuksen vapaus.

STTK esittää, että uuden korkeakoulukokonaisuuden tuottamaa osaamista ja tutkintojen työelämävastavuutta tulee arvioida.

Ammattikorkeakoulun pääluottamusmies ei kannata sitä, että yliopistosta tulee TAMKn pääomistaja.

Voimaanpanolaki

Suurin osa lausunnon antajista on joko pitänyt ehdotettuja voimaanpanolain säännöksiä hyvinä tai ei ole ottanut niihin kantaa. Suurin osa ammattijärjestöistä sekä SYL, Tampereen teknillisen yliopiston ylioppilaskunta (TTY), Tampereen yliopiston ylioppilaskunta (TAMY) ja Helsingin yliopiston ylioppilaskunta (HYY) sen sijaan näkevät erityisesti uuden yliopiston hallituksen valintaan koskevista säännöksistä parannettavaa. Näiden lausunnon antajien keskeisenä toiveena on yliopistoyhteisön autonomian vahvempi huomioon ottaminen. Siinä monijäsenisellä toimielimellä on keskeinen rooli. Nämä lausunnonantajat ehdottavat lähes yhtenevästi (useiden lausunnon antajien osalta identtisesti), että yliopiston ensimmäisen hallituksen valitsisivat yhdistyvien yliopistojen monijäseniset toimielimet (yliopistokollegio ja konsistori) yhdessä. Nimityskomiteassa tulisi myös olla yliopiston sisäisten jäsenten enemmistö, mikä tulisi huomioida myös Tampereen korkeakoulusäätiön säännöissä. Useat näistä lausunnonantajista ehdottavat myös, että hallituksen toimikautta koskevat voimaanpanolakiluonnoksen 3 §:ään sisältyvät rajoitukset tulisi myös poistaa yliopistoyhteisön autonomiaa loukkaavina. Sen sijaan monijäsenisen toimielimen valinnalla toivotaan takarajaa, joka olisi huhtikuun 2018 loppu. Näin siksi, että jo perustetun Tampereen korkeakoulusäätiön hallitus ei yksin edustaisi tulevaa yliopistoa. Tieteentekijöiden liitto ja sen alaliitot lausuvat myös, että korkeakoulusäätiön hallituksella ei tulisi olla valtaa tehdä päätöksiä ja sitoumuksia uuden yliopiston lukuun. Tampereen yliopisto esittää, että uuden yliopiston monijäseninen hallintoelin vahvistaisi uuden yliopiston hallituksen 1.1.2019 alkaen. Monijäseninen hallintoelin valittaisiin säätiön hallituksen hyväksymän johtosäännön ja vaalijohtosäännön mukaisesti vuoden 2018 aikana.

STTK korostaa lausunnossaan henkilöstön oikeuksia ja arvostelee henkilöstövaikutusten arviointia puutteelliseksi. Liikkeenluovutussäännösten noudattaminen on hyvä asia, mutta lisäksi tulisi säätää yhdistymiseen liittyvästä irtisanomissuojasta. Henkilöstön lisäeläkkeet tulisi turvata ja muutoinkin eläketurvasta tulisi säätää samalla tarkkuudella, kuin yliopistouudistusta tehtäessä (laki 559/2009 11 §). Myös palkkauksen harmonisointiaikataulu tulisi liittää esitykseen. Akavalaiset pääluottamusmiehet yhdistyvistä korkeakouluista kiinnittävät huomiota yliopistojen monien määräaikaisten tutkijoiden ym. asemaan, jota liikkeenluovutussäännösten noudattaminen ei riitä turvaamaan muutostilanteessa. Myös akavalaisten mukaan henkilöstövaikutusten arviointi on riittämätöntä. He korostavat myös, että uuden yliopiston rakentaminen vaatii runsaasti ajankäyttöä henkilöstöltä, mikä on pois yliopiston perustehtävien hoidosta.

Yhdistyvät ylioppilaskunnat haluavat vaaliryhmiinsä vedoten valita uuden yliopiston ylioppilaskunnan edustajiston vasta syyskuussa 2018. TAMKO tukee ajatusta. TTY toivoo Tampereen korkeakoulusäätiölle yliopistoja vastaavaa alv-kompensaatio-oikeutta. Se edistäisi yhdistymistä tukevien investointien tekemistä. Sivistystyönantajat korostavat TAY:n ja TTY:n näkemysten tarkkaa huomiointia asiassa. Oikeusministeriö ehdottaa, että ainakin TTY:n hallitus hyväksyisi TTY:n päättävän tilinpäätöksen (säätiölaki 11 luku 13 §). Suomen yrittäjät toivovat lain tulevan voimaan mahdollisimman nopeasti.

Opetusyhteistyö

Esitettyä opetusyhteistyön mahdollisuuksien laajentamisesta kannatti 59 ja vastusti seitsemän (Akava, Insinööriliitto, OAJ, YLL, Yhteiskunta-alan korkeakoulutetut ry, Suomen Ekonomit ry, HYY) lausunnonantajaa. Yhdeksän lausunnonantajaa ei ottanut asiaan kantaa.

Opetusyhteistyön mahdollisuuksien laajentaminen nähtiin yleisesti merkittävänä ja tervetulleena uudistuksena. Esityksen hyötyjä arvioidessaan lausunnonantajat katsoivat yleisesti, että hyvin toteutettuna opetus-

yhteistyö lisää korkeakoulujen välistä yhteistyötä, parantaa opetuksen laatua sekä lisää opiskelijoiden mahdollisuuksia toteuttaa joustavia ja yksilöllisiä opintopolkuja. Esitys myös edistäisi korkeakoulujen työnjakoa ja profiloitumista sekä poistaisi tarpeettomia päällekkäisyyksiä sekä lisäisi kustannustehokkuutta. Esitetty lainsäädäntö luo korkeakoulujen mukaan selkeän mahdollisuuden ja toisaalta myös selkeät säännöt opetusyhteistyölle, mikä tarjoaa pitkäjänteiset mahdollisuudet suunnitella erilaisia yhteistyömalleja. Lisäksi tuotiin esille se, että opetuksen hankkiminen toiselta korkeakoululta vähentää hallinnollista työtä, koska erillisiä hyväväksilukumenettelyitä ei tarvita.

Esityksen uhkina ja riskeinä pidetään erityisesti ammattikorkeakoulu- ja yliopistotutkintojen sisällöllisten erojen katoamista, laadun varmistusta sekä opiskelun monimutkaistumista ja kasvaa ohjaustarvetta. Useat yliopistot, henkilöstö- ja opiskelijajärjestöt korostivat tutkimuksen ja opetuksen yhteyden säilyttämisen tärkeyttä yliopisto-opinnoissa. Professoriliiton näkemyksen mukaan yliopistotutkinnon opetus voi vain vähäisiltä osin olla muuta kuin yliopiston henkilöstön antamaa opetusta, jotta yhteys tutkimukseen ja siihen perustuvan ylimmän opetuksen välillä säilyy. Huolta kannetaan myös siitä, johtaako uudistus tilanteeseen, jossa yliopistot pyrkivät ulkoistamaan opetustaan merkittävin osin ammattikorkeakouluille. Useat ammattikorkeakoulut nostivat puolestaan uhkana esille sen, että ammattikorkeakoulujen tehtävä kutistuu kandidatuksen toteuttajaksi sekä sen, että työelämälähtöisen koulutuksen rooli voi heikentyä tulevaisuudessa, koska yliopistoissa opetushenkilöstöltä ei edellytetä lainkaan työelämäkokemusta.

Esitystä vastustaneista Akava, Insinööriliitto ja OAJ katsovat, että lausunnoilla ollut esitys on lähtenyt Tampereen korkeakoulukokonaisuuden tarpeista, toiminnan tehostamisesta ja koulutuksen ulkoistamisesta, eikä koulutuksen laadusta. Akavan mukaan lakiesitys lähtee oletuksesta, että yliopisto- ja ammattikorkeakouluopinnoissa olisi paljon päällekkäisyyttä, mitä ei ole kuitenkaan perusteellisesti selvitetty. OAJ:n näkemyksen mukaan kaavailtu opetusyhteistyö vaarantaa opetuksen laadun ja omaleimaisuuden. Korkeakoulujen yhteistyötä voitaisiin OAJ:n mukaan tukea muun muassa strategisella ohjauksella ilman esitettyä lakimuutosta. YLL katsoo, että lakiesitys ohjaa epäsuorasti kustannussäästöjen saavuttamiseksi yhdenmukaistamaan yliopistojen ja ammattikorkeakoulujen osaamistavoitteita. YLL epäilee myös ministeriö tai muun tahon mahdollisuuksia valvoa opetusyhteistyön toteutusta, koska sille ei esitetä mitään laadullisia kriteereitä ja pitää korkeakoulujen omaa määrittelyä siitä, missä muussa korkeakoulussa on sama tai riittävä osaaminen riittämättömänä kriteerinä opetuksen ulkoistamiselle. Suomen Ekonomit ilmoittaa vastustavansa sitä, että normiohjauksella systemaattisesti romutetaan tutkintojen erilaisia profiileja. Helsingin yliopiston ylioppilaskunta katsoi, että koulutusvastuun ulkoistamisesta tulisi luopua ja opetusyhteistyötä voisi jatkosakin tehdä nykyisen yliopistolain ja ammattikorkeakoululain pohjalta.

Osa sekä esitystä kannattaneista että vastustaneista pitää opetusyhteistyön laajentamisen mahdollistamista merkittävänä asiana korkeakoulujärjestelmän kehittämisessä ja katsoo, että käynnissä oleva korkeakoulutuksen ja tutkimuksen visiotyön tulisi valmistua ennen opetusyhteistyötä koskevan lainsäädännön valmistumista (mm. Arene, Akava, Humak, JAMK, OAJ, SYL, Yhteiskunta-alan korkeakoulutetut ry, yhdistyvien korkeakoulujen akavalaiset pääluottamusmiehet, Suomen Ekonomit ry). Tehyn mielestä kunkin korkeakoulututkinnon edellyttämä osaaminen on varmistettava opetusyhteistyön lisääntyessä ja korkeakouluille on laadittava yhtenäinen ja näyttöön perustuva AHOT-menettely ennen opetusyhteistyön laajentamista. Kaajan ammattikorkeakoulu korostaa, että uudistus edellyttää opintohallinnon ja -ohjauksen prosessien perustavanlaatuaista kehittämistä, jotta tutkintojen osaamisvaatimukset pystytään todentamaan ja jotta opintopistetiedot integroituvat automaattisesti.

Lausunnonantajien muutosesitykset

Lausunnonantajat esittivät useita erilaisia muutoksia opetusyhteistyön rajauksiin. Aalto-yliopisto, Arene ry, EK, Sivistystyönantajat, Tampereen ammattikorkeakoulu, Tampereen kaupunki sekä Yrkeshögskolan Arcada katsovat, että yhteistyö ulkomaisten korkeakoulujen kanssa tulisi myös oikeuttaa omasta opetuksesta luopumiseen. Opetushallitus ja SASKY koulutuskuntayhtymä katsovat, että opetusyhteistyöhön voisi sisältyä

myös yhteistyö ammatillisen koulutuksen järjestäjien kanssa mm. joidenkin ammatillisten aineiden opetuksen osalta. Lisäksi nostettiin esille se, että korkeakoulujen omistamat yhtiöt voisivat joissain tapauksissa osallistua opetuksen tarjoamiseen (EK, HY ja Sivistystyönantajat). EK esittää, että opetusyhteistyötä pitäisi toteuttaa joustavasti myös yksityisen sektorin yritysten kanssa.

YLL esittää opetusyhteistyön rajaamista vain yliopistojen väliseksi ja ammattikorkeakoulujen väliseksi. Tieteentekijöiden liitto ja Professoriliitto esittävät, että yliopistojen mahdollisuus hankkia opetusta ammattikorkeakouulta tulee rajata koskemaan vain kandidaattitutkintoon kuuluvaa opetusta. Tällöinkin yliopiston tulisi antaa pääosa ja sisällöllisesti keskeisimmät osat itse. Tamy katsoo, että esityksen mukaista opetusyhteistyötä voisi tohtorintutkinnoissa tehdä vain yliopistojen välillä.

Usea lausunnonantaja (mm. SYL, TY, Kuntaliitto, Savonia amk, Tehy ry, Tieteentekijöiden liitto, Akava, OAJ, yhdistyvien korkeakoulujen akavalaiset pääluottamusmiehet) katsoo, että pykälissä tai vähintään perusteluissa tulisi täsmentää, mitä tarkoitetaan sillä, että pääosa korkeakoulun koulutusvastuuseen kuuluvien tutkintojen ja alojen opetuksesta tulee antaa itse. Muotoiluun esitetään lisättäväksi, että pääosan lisäksi yliopiston tai ammattikorkeakoulun tulee antaa sisällöllisesti keskeisimmät osat itse. Tehy katsoo, että tutkinnon mukaisista opinnoista tulee tarkentaa, jotta korkeakouluilla on yhtenäinen menettely itse tarjottavien ja toiselta korkeakoululta saatavien opintojen laajuuksista.

Perusteluihin esitetään lisättäväksi kirjauksia opiskelijan oikeudesta tietää ennen opintoihin hakeutumista, mistä tutkinto koostuu, missä korkeakoulussa ja millä paikkakunnalla opintoja suoritetaan (Aalto, SYL, Tamy, TTY). Kuntaliitto esittää lisättäväksi, mitä tukitoimia tulee järjestää tai mitä sanktioita seuraa, jos jossain tilanteessa opiskelijan on yllättäen siirryttävä toiselle paikkakunnalle asumaan ja opiskelemaan. Lisäksi mainitaan, että perusteluissa olisi syytä tuoda esiin opetusyhteistyön pitkäaikainen perusluonne lähtökohdina ja sopimuksissa huomioon otettavana seikkana. (SAMK)

Vaasan yliopisto pitää tulkinnanvaraisena, mitä tarkoitetaan sillä, että hankittavaa opetusta annetaan myös opetusta tuottavan yliopiston opiskelijoille ja katsoo, että se, tarjotaanko jotain tiettyä kurssia tai kurssikonaisuutta toisen korkeakoulun opiskelijoille ja ovatko kurssit avoimia samanaikaisesti tai rinnakkaisin järjestelyin myös opetusta antavan korkeakoulun opiskelijoille, tulee jäädä korkeakoulujen itsensä päätettäväksi kussakin yksittäistapauksessa.

Helsingin yliopisto esittää, että myös opetusta tarjoavalle korkeakoululle tulisi osoittaa kannustimia rahoitusmallin kautta opetusyhteistyön edistämiseksi. DIAK pitää esityksen rahoitusvaikutuksia epäselvinä siltä osin, saako koulutusta hankkiva vai antava korkeakoulu opintopisteet suoritetuista opinnoista.

Koulutuksen siirto

Ehdotuksia koulutuksen lakkauttamiseen liittyvästä opiskelijoiden siirtymisestä toiseen korkeakouluun kannatti 57 lausunnonantajaa ja vastusti yksi (HYY). Lausunnonantajista 13 ei ottanut esitykseen kantaa.

Lausunnonantajat pitävät tarpeellisena, että koulutuksen siirrosta on lainsäädännössä säännökset siirtymäajaksi. Säännökset selkeyttävät korkeakoulun toimintaa sekä opiskelijan oikeuksia ja asemaa koulutuksen lakkauttamisten yhteydessä. Siirtymävaiheen keston rajauksen katsottiin todennäköisesti vähentävän korkeakouluille aiheutuvia kustannuksia sekä varmistavan opetuksen laadun säilymisen. Säännösten katsottiin myös edistävän korkeakoulujen rakenteellista kehittämistä ja lisäävän mahdollisuuksia profiloitumiseen. Akava painottaa, että koulutuksen ennakkoinnin ja osaavan työvoiman saatavuuden näkökulmasta on erittäin tärkeää, että korkeakoulut käyvät ennakoivasti keskustelua ja tekevät yhteistyötä koulutuksen siirtojen ja lakkautusten osalta.

Osa esitystä kannattaneista tahoista korosti, että koulutuksen siirrossa lähtökohtana tulee olla opiskelijan oikeus suorittaa opinto-oikeutensa mukaiset opinnot loppuun siinä korkeakoulussa, jossa hän on aloittanut opintonsa (STTK, Kuntaliitto). Siirtymäajoissa pitää olla mahdollisuus myös joustoihin opiskelijan hyväksi. Siirtymissä tulee myös laajasti hyödyntää joustavia opetusmenetelmiä, jotka mahdollistaisivat etäopiskelun tai muunlaisen opetuksen, jossa opiskelijan ei tarvitsisi vaihtaa paikkakuntaa. (TEK)

Esitystä vastustanut HYY katsoi, että nykyinen laki turvaa esitystä paremmin opiskelijan oikeudet, eikä tämä ole estänyt kokonaan korkeakoulujen rakenteellista kehittämistä.

Koulutuksen siirtoihin liittyvät henkilövaikutukset ja niiden huomioon ottaminen nostettiin esille etenkin korkeakoulujen henkilöstöä edustavien järjestöjen lausunnoissa ja perusteluihin toivotaan täydennyksiä henkilöstövaikutusten arvioinnin osalta. Akava, Professoriliitto ja Tieteentekijöiden liitto painottavat, että koulutusvastuun muutosten yhteydessä tulee käydä yhteistoimintalain mukaiset neuvottelut. TEK katsoo, että henkilöstön siirtyminen samassa korkeakoulussa toisiin tehtäviin on mahdollistettava. YLL ja OAJ kiinnittävät huomiota henkilöstön työsuhdeturvaan ja katsoo, että koulutusvastuumuutoksista korkeakouluilla tulisi olla selkeä velvoite käydä ennakoivasti keskusteluja henkilöstön kanssa. Koulutuksen siirtoon ja koulutusvastuiden lakkauttamiseen liittyvissä säännöksissä tulee Tehyn mielestä huomioida sosiaali- ja terveysalan ammattikorkeakoulutusvastuussa olevan opetushenkilöstön riittävä koulutusvastuukohtainen (tutkintokohtainen) osaaminen ja pätevyys.

Jyväskylän ja Vaasan yliopistot tuovat esille, että koulutuksen siirron määräajassa tulisi huomioida myös opetusyhteistyötä koskevaan pykälään sisältyvä rajoite, jonka mukaisesti yliopiston tulee antaa pääosa koulutusvastuuseensa kuuluvasta opetuksesta itse.

Lausunnonantajien muutosesitykset

Esitystä kannattaneista tahoista moni (Arene, EK, HY, UEF, JAMK, JY, Karelia-amk, LUT, Sivistystyönantajat, TAMK, Turun amk, Unifi, VY) piti esitettyä kolmen vuoden siirtymäaika kohtuullisena opiskelijoiden kannalta, mutta korkeakoulun kannalta pitkänä ja kustannuksia aiheuttavana sekä esitti että siirtymäajaksi säädettäisiin yksi vuosi tai 1-2 vuotta. Myös Teknologiateollisuus katsoo, että kolmen vuoden siirtymäaika lakkauttamisen jälkeen on melko pitkä Bolognan mallin mukaisessa tutkintorakenteessa. Insinööriliitto puolestaan katsoo, että esitetty kolme vuotta on ehdoton minimi. Säännöstä esitettiin muutettavaksi myös niin, että lakiin kirjataan vähintään kolmen vuoden siirtymäaika tasan kolmen vuoden sijaan, jotta korkeakoulu voisi harkintansa mukaan tarjota opiskelijalle mahdollisuuden jäädä suorittamaan koulutusta pidemmäksi ajaksi kuin kolmeksi vuodeksi (Tamko, Tamy). SYL ja HYY esittävät säännöstä muutettavaksi siten, että koulutuksen lakkauttamisen yhteydessä opiskelijalla olisi oikeus siirtyä myös nykyisessä korkeakoulussaan jollekin lähialalle. Lisäksi HYY ja Tamy katsovat, että siirron pitäisi lisätä opiskelijan opintojen mahdollista suoritusaikaa vähintään vuodella, jotta opintojen etenemiseen aiheutuva haitta huomioitaisiin.

Karelia-ammattikorkeakoulu, Sivistystyönantajat ja Vaasan yliopisto esittävät, että siirtymäajan laskennan tulisi käynnistyä siitä ajankohdasta, josta voidaan kohtuudella osoittaa koulutuksen siirtymisen olevan tiedossa.

Helsingin ja Turun yliopistot huomauttavat, että yliopisto-opiskelijalla on yleensä opiskeluoikeus sekä ylempään että alempaan tutkintoon ja tämän tulisi näkyä säädöksen muotoilussa.

Muutama lausunnonantaja esitti, että lainsäädännössä tulisi olla siirtymäaikasäännös myös niitä tilanteita varten, jolloin koulutus lakkautetaan ilman, että korkeakoulu on tehnyt sopimusta koulutuksen siirtämisestä toiseen ammattikorkeakouluun tai yliopistoon (Aalto, HY, TY)

Helsingin yliopisto toteaa, että lakimuutoksen perusteluissa olisi syytä täsmentää, siirtyykö sellaisten opiskelijoiden, jotka eivät ole antaneet suostumustaan siirtoon eivätkä suorittaneet tutkintoaan siirtymäajan kuluessa, opiskeluoikeus ilman suostumusta vai lakkaako se kokonaan.

Helsingin yliopisto huomauttaa lisäksi, että voimaantulolain 1 §:n 3 momentin mukaan muutoslain [YoL] 7 b §:n 2 momenttia sovelletaan myös koulutukseen, joka on lakkautettu ennen lain voimaantuloa, kuitenkin siten, että momentissa tarkoitettu kolmen vuoden aika lasketaan säännöksen voimaantulosta. Kohtaan pitäisi yliopiston mukaan harkita jonkinlaisesta soveltamisen takarajasta säätämistä, sillä ehdotetun sanamuodon mukaan pykälää voitaisiin soveltaa kuinka kauan hyvänsä sitten lakkautettuun ja siirrettyyn koulutukseen.

Ammattikorkeakoulujen hallintokieli

Kaikki lausunnonantajat joko kannattivat ehdotusta ammattikorkeakoulujen hallintokieltä koskevan sääntelyn yhdenmukaistamisesta yliopistoja koskevan sääntelyn kanssa tai eivät ottaneet siihen kantaa. Ammattikorkeakoulut pitävät ehdotusta yhdenvertaisuutta lisäävänä. Yhtenäisyys yliopistojen ja ammattikorkeakoulujen välillä tässä suhteessa nähdään hyvänä. Joissakin tapauksessa ehdotus voi aiheuttaa käännöskustannuksia. Toisaalta muutosta ei pidetä käytännössä ongelmallisena toteuttaa. Ehdotusta toivotaan selkeytettävän siten, että se koskee vain julkisia hallintotehtäviä erotuksena opetukseen, tutkintoihin ja tutkintotodistuksiin, joiden kieli määräytyisi edelleen ammattikorkeakoulun opetuskielen mukaan. Säännöksestä ei siis saa aiheutua tarvetta kääntää kaikkea ammattikorkeakoulujen tietojärjestelmien sisältämiä opiskelija-, opetussuunnitelma-, opintorekisteri- yms. tietoja kielelle, joka ei ole ammattikorkeakoulun virallinen kieli. Julkisiin hallintotehtäviin rajaamista korosti myös muutama muu lausunnon antaja. Ehdotus onkin jo rajattu niihin, mutta vaatii perusteluiden täsmentämistä. Muutoin ehdotusta kommentoivat pitivät sitä selkeyttävänä, yhdenvertaisuutta lisäävänä ja korkeakoulusektoreiden yhteistyötä edistävänä. Ehdotuksen nähtiin myös parantavan opiskelijoiden oikeusturvaa ja olevan perustuslain tavoitteiden mukainen. Yrkeshögskolan Arcadan mukaan ehdotus voi jossakin määrin tehdä ruotsinkielisistä ammattikorkeakouluista houkuttelevampia suomenkielisille.

Muuta esille tullutta

Unifi pitää ehdotusta korkeakoulujen strategisen johtamisen, profiloitumisen ja rakenteellisen uudistamistyön kannalta erittäin kannatettavana. **Arene** kannattaa myös esitystä, mutta toteaa haasteelliseksi sen, että kansallista, korkeakouluja koskevaa lainsäädäntöä tehdään osissa (kuten T3, korkeakoulujen yhteistyömallit, kielenopetus). Tämä johtaa Arenen mukaan siihen, että yhteistyön kokonaisuus ei ole kenenkään hallussa. Arene painottaa korkeakoulusektorien tasavertaista kohtelua. Arene ehdottaa, että osana korkeakoulutuksen ja tutkimuksen 2030 visiotyötä käynnistetään työryhmäselvitys yhden korkeakoululainsäädännön vaikutuksista suomalaisiin ammattikorkeakouluihin ja yliopistoihin. Myös SAMK ehdottaa, että lainsäädäntöä tulee tarkastella yhden korkeakoululain näkökulmasta.

YLL ja Kuntaliitto ehdottavat, että Tampere3:a koskeva lainsäädäntö erotettaisiin omaksi kokonaisuudekseen ja opetusyhteistyö omakseen, koska opetusyhteistyö koskee koko korkeakoulujärjestelmää.

Kytös visiotyöhön

Useat lausunnonantajat (Arene, Humak, Akava, YLL, JAMK, OAJ, SYL, HYY, Insinööriliitto) näkevät, että korkeakoulujen yhteistyötä edistävät ehdotukset tulee kytkeä korkeakoulutuksen ja tutkimuksen visiotyöhön, jotta ehdotetuille lainsäädäntömuutoksilla olisi perusteellisempi pohja.

Vaikutukset korkeakoulujärjestelmään

Ammattikorkeakouluista Metropolia, Diak sekä muista lausunnonantajista Tehy tuovat esiin, että korkeakoulujärjestelmää ei pitäisi rakentaa vain yliopistonäkökulmasta/yliopistojen ja ammattikorkeakoulujen tulisi toimia tasavertaisina uusissa kokonaisuuksissa omistus pohjasta riippumatta. Metropolia toteaa myös, että uudet rakenteet tuovat korkeakoulujärjestelmään diversiteetin lisääntymisen myötä myös sattumanvaraisuutta ja voivat eriarvoistaa opiskelijoiden jatkomahdollisuuksia. Mikäli diversiteettiä halutaan edistää, tulisi Metropolian mukaan sääntelyä merkittävästi vapauttaa yliopistojen ja ammattikorkeakoulujen kesken. Tämä tarkoittaisi, että myös ammattikorkeakouluilla olisi samanlaiset mahdollisuudet laatuun perustuvien instrumenttien (vrt. lippulaivainstituutit ja tohtorintutkinnot) hyödyntämiseen kuin yliopistoilla. Erilaisen korkeakoulutoimijoiden välillä tulisi vallita vapaa kilpailu ja laadun ja näyttöjen tulisi olla ratkaiseva tekijä.

HAMK ja Metropolia tuovat esille tarpeen tarkastella mahdollisuutta ammatilliseen tohtorikoulutukseen ammattikorkeakouluissa.

Säätiöyliopiston hallitus

Tampereen yliopisto ja Tampereen yliopiston ylioppilaskunta ehdottavat muutosta yliopistolakiin säätiöyliopiston hallituksen jäsenmäärään. Jäsenmäärän tulisi olla joustava kuten julkisoikeudellisissakin yliopistoissakin. Hallitukseen nimitetään 7-9 jäsentä siten, että perustajien ehdottamia on 40-45%.

Tampereen yliopisto pitää myös tärkeänä, että yliopistojen autonomia huomioidaan siirtymällä mahdollisimman nopeasti yliopistolaissa määriteltyihin toimintatapoihin.

Esityksen vaikutusten arviointi

YHL toteaa, että lakimuutoksen henkilöstövaikutukset tulee arvioida ja tasa-arvon tila selvittää ja esittää lain perusteluihin kirjausta ”Yliopisto huolehtii myös henkilöstöpoliittisesta tasa-arvosuunnittelusta, johon tasa-arvolaki velvoittaa työnantajan.” Myös STTK huomauttaa riittämättömästä tasa-arvovaikutusten arvioinnista.

Edelleen YHL toteaa, että eläketurvaan liittyvät kysymykset on selvitettävä myös yliopistojen henkilöstön osalta (siirtykö eläkeoikeus Tampereen uuteen yliopistoon).

Akava ehdottaa ennakoivaa laadun arviointia, jossa arvioitaisiin muutoksen vaikutuksia opetuksen ja tutkimuksen laatuun.

Uudistuksen seuranta ja arviointi

Tieteentekijöiden liitto, YLL, SYL ja Opetushallitus korostavat uudistuksen toteutumisen ja vaikutusten seurannan tärkeyttä. YLL painottaa laatu kriteerien määrittelyn tärkeyttä. Tieteentekijöiden liitto esittää, että opetuksen järjestelyihin ja koulutuksen siirtoihin liittyvistä vaikutuksista tehdään arviointi 3-5 vuoden kuluttua. Tällöin tulee arvioida muun muassa vaikutukset tutkintoihin ja henkilöstövaikutukset. SYL edellyttää, että lainsäädännönmuutoksia seurataan ja arvioidaan tarkasti erityisesti yliopisto- ja ammattikorkeakoulujen erilaisen osaamisen, koulutuksen laadun ja opiskelijan oikeusturvan kannalta.

Henkilöstön asema

YHL esittää siirtymäajan säännöksiin henkilöstön irtisanomissuojaa esimerkiksi kahdeksi vuodeksi.

Yhdistyvien korkeakoulujen akavalaiset pääluottamusmiehet ovat huolestuneita erityisesti henkilöstön asemasta ja osallistumis- ja päätöksentekomahdollisuuksien turvaamisesta koko korkeakoulukonsernissa ja

kaikissa sen osissa. Pääluottamusmiehet myös toteavat, että liikkeenluovutussäädökset eivät turvaa määräraikaisten työntekijöiden asemaa. Lisäksi pääluottamusmiehet toteavat, että uuden korkeakoulu-yhteisön rakentaminen vie siirtymävaiheessa runsaasti henkilöstöresursseja ja esittävät huolensa resurssien riittävyydestä ja laadukkaan opetuksen ja tutkimuksen turvaamisesta siirtymävaiheessa. Ammattikorkeakoulun osalta esitetään kysymys, säilyykö ammattikorkeakoulun henkilöstö ammattikorkeakoulun palveluksessa perustamisvaiheen jälkeen.

Kollegion asema

Tieteentekijöiden liitto toteaa, että yliopistolakia tulee muuttaa siten, että kollegion tehtäviin lisätään yliopiston strategian, hallituksen laatiman talousarvion sekä toiminta- ja taloussuunnitelman hyväksyminen ja johtosääntöjen vahvistaminen. Kollegion asemaa tulee vahvistaa lisäksi siten, että kollegio voi vapauttaa hallituksen jäsenen tehtävästään myös ilman, että hallitus tekee esityksen vapauttamisesta. Säätiöyliopiston akateemisten asian komitean/monijäsenisen hallintoelimen asemaa tulee vahvistaa yliopistolaisissa sekä säätiön säännöissä.

Muuta:

Yrkeshöskolan Arcadan mukaan esitys on merkittävä kehitysaskel, joka edistää koulutuksen laatua ja edistää opetuksen digitalisointia.

Jyväskylän yliopisto, Sivistystyönantajat ja EK huomauttavat **erikoistumiskoulutusten** joustavamman järjestämisen yliopistojen ja ammattikorkeakoulujen yhteistyönä vaativan lainsäädännön muuttamista.

Professoriliiton Tampereen yliopiston osasto ja Tampereen yliopiston opetusalan yhdistys ry painottavat erityisesti yliopistodemokratiaa ja yliopistojen autonomiaa uuden yliopiston menestyksen edellytyksinä.

Tampereen yliopiston tieteenekijät, Tampereen tekniikan tieteenekijät sekä Yhdistyvien korkeakoulujen akavalaiset pääluottamusmiehet toteavat viittauksen henkilöstön eturistiriitoihin ja yhteistyökyvyttömyyteen vaikuttavan henkilöstön ammattiympäryyden ja -osaamisen aliarvioimiselta.

Yhteiskunta-alan korkeakoulutetut ry: Yhteiskunta-alan korkeakoulutetut ry puuttuu korkeakoulusäätiön perustajien listauksesta luonnoksen sivulta 5.

Kuntaliitto: Luonnoksessa on ristiriita sivulla 42 ensimmäisen kappaleen ensimmäisen lauseen "*Myös ulkomaiselta korkeakoululta hankittava opetus oikeuttaisi omasta opetuksesta luopumiseen.*" ja neljännen kappaleen viidennen lauseen "*Ulkomaiselta korkeakoululta tehtävä opetuksen hankinta ei kuitenkaan mahdollistaisi korkeakoulun omasta opetuksesta luopumista*" välillä. Lauseet kumoavat toisensa.

Tampereen teknillinen yliopisto huomauttaa, että s. 13 toteamus " EU-rahoituksen osuus kokonaistuotoista on kaikilla kolmella korkeakoululla vähäinen" ja s. 19 toteamus "Yliopisto menestyy kilpaillussa tutkimusrahoituksessa teknillistieteellisen alan valtakunnallista keskiarvoa heikommin lukuun ottamatta muutamaa tieteenalaa" eivät pidä paikkaansa TTY:n osalta.

